

Republika e Kosovës
Republika Kosovo- Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI saziv

Prolećna sesija

Komisija za zakonodavstvo, mandate, imunitete, Poslovník skupštine
i nadgledanje agencije protiv korupcije

sednica br. 18.

Priština, 6.3.2018. god., u 11:00. časova

Zgrada skupštine, sala N-204

Z A P I S N I K

Sednici su prisustvovali: Albulena Haxhiu, Hajdar Beqa, Bahrim Shabani, Arben Gashi, Korab Sejdiu, Nezir Çoçaj, Igor Simiq i Bilall Sherifi.

Odsutni: Glauk Konjufca, Sami Kurteshi i Shkumbin Demaliaj.

Pozvani i ostali učesnici: Pajtim Çuni, RTK; Sylë Ahmeti, “Kosova sot”; Shkëlzen Maliqi, Nehat Idrizi, Agim Maliqi, Muhamet Kurtishaj, Vehbi Behluli, Hazir Lushaj dhe Ajshe Berisha, SSK; Albert Krasniqi, KDI; Kushtrim Kadriu, KTV i Blerta Bejtullahu, EUSR/EV.

Sednicom je predsedavala, Albulena Haxhiu, predsednica komisije.

Osoblje za podršku komisije: Visar Krasniqi, Mirlinda Kolgeci i Fatbardha Boletini.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika održanih sednica 23.1 i 30.1.2018. god.;
3. Adresiranje predsedavajućeg Sudskog saveta Kosova, u vezi sa pravosudnim sistemom Kosova;
4. Razmatranje izveštaja s amandmanima Funkcionalne komisije za Nacrt zakona br. 06/L-039 o Geološkoj službi Kosova;

5. Razmatranje izveštaja s amandmanima Funkcionalne komisije za Nacrt zakona br. 06/L-034 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju, izmenjen i dopunjen zakonom br. 04/L-115 i zakonom br. 05/L-080;
6. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je usvojen bez izmena.

2. Usvajanje zapisnika održanih sednica 23.1 i 30.1.2018. god.;

Predsednica je utvrdila da je Komisija usvojila zapisnike održanih sednica 23.1 i 30.1.2018. godine, bez primedbi.

3. Adresiranje predsedavajućeg Sudskog saveta Kosova, u vezi sa pravosudnim sistemom Kosova;

Predsednica je rekla da danas imamo kao tačku dnevnog reda adresiranje predsedavajućeg Sudskog saveta Kosova, u vezi sa pravosudnim sistemom u Republici Kosovo, odnosno o problemima i izazovima kojima se suočava Sudski savet Kosova i pravosudni sistem u celosti. Njena primedba je bila da je u izveštaju o radu za 2017. godinu uopšte nije imalo konkretnih preporuka koje se upućuju Skupštini Kosova, odnosno Komisiji za zakonodavstvo, kako bi komisiji bilo jasnije koji su izazovi i problemi koji postoje u Sudskog saveta Kosova, i pozvala je g. Nehat Idrizija da uzme reč.

Nehat Idrizi, je rekao da je ovo prvi put da se obraća komisiji i u znak poštovanja koje imamo za ovu komisiju, ali i zbog saradnje i mnogih poslova koji nas vežu, pogotovo u oblasti zakonodavstva, mi smo sa zadovoljstvom prihvatili poziv, bez obzira na mane koje možemo imati, ali rezultati, izazovi i preporuke koje imamo, podelićemo ih zajedno. Trenutno, od 13. članova koliko bi Sudski savet Kosova trebao imati, isti ima 11. Što se tiče ustavne obaveze za zastupanje zajednica, četiri od tih zajednica su zastupljena, koliko je predviđeno i Ustavom, dva iz srpske zajednice, jedan iz bosanske zajednice i jedan iz romske zajednice. Što se tiče rodnog zastupanja, trenutno od 11. članova, četiri su ženskog pola. Sudski savet ima svoje redovne komisije, koje pomažu SSK-u u svom radu. Imamo komisije za normativna pitanja, komisiju za budžet i finansije i osoblje, komisiju za upravljanje sudovima, disciplinsku komisiju i komisiju za procenu učinka sudija. Protekle godine je bio proces putovanja sudija, izbor predsednika Suda, kao i integrisanje severa. Što se tiče procesa integrisanja severa, ovaj proces je završen sa svim obavezama koje proizilaze iz Briselskog sporazuma. Ispunili smo to na vreme i trenutno, taj sud funkcioniše kao jedinstveni sud i do ove faze nismo imali problema u odnosima, bilo to od strane sudija ili administrativnog osoblja. Postoje neka pitanja, neki izazovi koji se trebaju okončati i u ovom sudu, ali je važno da je proces rada započet i funkcionalan je. Obavljeno je zapošljavanje 52. sudija i takođe je izvršen izbor predsednika sudova. SSK je održalo 26. sastanaka i donelo je 379. odluka,

usvojeno je 10. pravilnika, 2. administrativna uputstva u vezi sa revidiranjem strategije protiv korupcije. Što se tiče komisije za normativna pitanja, održano je 10. sastanaka i isti je pripremio nacrt 10. pravilnika i tri administrativnih uputstava. U međuvremenu, disciplinska komisija je tokom protekle godine imala na razmatranje 16. slučajeva. 11. je bilo od prošle godine i 5. je preneto od prethodne godine, i za te slučajeve su donete odluke, gde je sudovima razmotreno dva ukora. Ove odluke su bile za oslobađanje od odgovornosti, jedna odluka je bila ukor za preduzimanje prislušnih mera, jedna odluka je bila smanjenje plate za 30 posto, jedna odluka je bila smanjenje plate od 30 posto za šest meseci, jedna je bila za četiri meseci, jedna odluka za suspendovanje i u jednom slučaju je prestao disciplinski postupka za nepristojno ponašanje.

Što se tiče komisije za procenu učinka, mi smo po prvi put prošle godine počeli sa procenom učinka sa širom oblašću broja sudija, zbog razloga jer, sudije su uglavnom bili ocenjivani za unapređenje u dužnosti, a prošle godine su 66. sudija svih nivoa podlegli oceni učinka, i od ocene koje je izvršeno, za dve sudije je data preporuka da podlegnu procesu dodatnog obučavanja sudija. Takođe, u ovoj godini, više od 50. sudija će podlegnuti ocenjivanju učinka, na osnovu formule ili biranjem žrebom.

Što se tiče komisije za osuđene osobe bez razloga, imali smo 27. sastanaka gde je razmotreno oko 153. slučajeva i vrednost nadoknade ovim osobama je 385.470 evra. Takođe, veće za uslovno oslobađanje je održalo 43. sednica i razmotrilo je 436. predmeta, tj. Osobe koje su tražile da budu uslovno oslobođene, 215. njih je oslobođeno a 211. slučajeva je odbijeno. Što se tiče izazova kojim se suočava Pravosuđe, u celosti je veliki broj predmeta. To je stvarno veliki izazov za nas, jer predmeti čekaju na Sud da budu rešeni godinama, ili u Drugostepenim sudovima, da budu rešeni, i treba se čekati godinama. To prouzrokuje gubljenje poverenja javnosti nad organima pravosuđa. Najkritičnije stanje je u Osnovnom sudu u Prištini i u Apelacionom sudu, bez obzira na to da je prošle godine imalo smanjenje predmeta. 1. januara 2017. godine, u svim sudovima su bila 372.226 predmeta i ovaj broj je smanjen, gde 1.1.2018. godine imamo 273.888 slučajeva. Takođe, g. Idrizi je dodao da strankama interesuje da njihovi slučajevi budu rešeni unutar razumnog roka, kako to predviđa i Evropska konvencija za ljudska prava, potvrđujući da sa angažovanjem 52. sudija, koji od septembra ili oktobra oni imaju pravo da uzimaju predmete na suđenje, stoga se nadamo da će broj predmeta još više biti smanjen. Želim da vas obavestim da je trenutno otvoren konkurs za još 37. pozicija, a 7. od tih pozicija je za severni deo. Takođe, izazov će biti i transparentnost. Mi smo započeli objavljivanje odluka na veb stranici. Od 78. slučajeva koliko smo imali na početku, sada imamo više od 3.000 objavljenih presuda na veb stranici sudova i tu se vidi kvalitet i rad svakog sudije, ali da i javnost ima pristup nad odlukama. Postojala je debata na tu temu da li se trebaju objaviti i odluke Prvostepenih sudova, koje nisu konačne, međutim, nadvladalo je mišljenje da, pošto odluke nisu konačne i u toku postupka se mogu menjati, trenutno se objavljuju jedino konačne odluke. Mi smo time pokušali da povećamo transparentnost kako bi javnost mogla videti rad svakog sudije.

Takođe, kao izazov će biti i popunjavanje pozicija. Mi trenutno imamo 112 dodatnih pozicija, ali će to uglavnom biti osoblje za podršku sudijama, jer sudije nisu imali podršku što se tiče osoblja

za podršku, imajući samo po jednog daktilografu. Negde oko 30. posto sudija se bave administrativnim poslom, umesto da se time bavi pravni službenik ili profesionalni saradnik. Tim brojem, mislimo da ćemo smanjiti broj predmeta u sudovima, koji su na čekanju. Loše stanje je i u Apelacionom sudu. Nažalost, jedan predmet treba da čeka do tri godina, možda i više, dok ne bude razmotren u Apelacionom sudu. I u ovom sudu smo pokušali da osnažimo sa potrebnim brojem sudija zbog razloga jer Apelacioni sud, nakon Prištine, je u kritičnom stanju, pogotovo u građanskim pitanjima. Ovde predmeti čekaju godinama, a krivični predmeti su u boljem stanju. Što se tiče ostalih sudova, stanje je stabilnije i vreme odlučivanja o predmetima je skoro unutar rokova koje predviđa zakon i Evropska konvencija za ljudska prava. Mi prihvatamo i vaše primedbe, da na kraju izveštaja dopunimo sa preporukama ovaj izveštaj, jer je stvarno neophodno, u cilju poboljšanja i efikasnosti i kvaliteta rada sudija.

Predsednica je rekla da što se tiče Komisije za zakonodavstvo i saradnje koje imamo sa SSK-om, imam dve primedbe. U tom pravcu, kao prvo, često vam pišem pisma u odnosu sa radom komisijom i nekom informacijom koja se veže za potrebe komisije, i retko dobijam odgovor od nekog službenika pismeno. Bilo bi dobro da, ko god od nas kada vam se obraćamo kao Komisija za zakonodavstvo, da nam se obratite službeno, u pisanom obliku. Takođe, moja primedba je da delegirate jednog predstavnika da prati rad Komisije za zakonodavstvo, pravni paket za sistem pravosuđa koja je nadležnost Komisije za zakonodavstvo i za ostala pitanja za koja mi organizujemo javne rasprave, gde obično predstavnici ovih institucija Kosova su važni, kako bi bili uključeni u radnim grupama. Neki od disciplinskih slučajeva su u prošlosti bili zastareli, što znači da niste imali neku mogućnost da preduzmete mere nad sudijama zbog zastarelosti, i bilo bi dobro da nas i danas obavestite zašto se to dešava. Da li je to zbog zanemarivanja i zašto se to dešava da disciplinski slučajevi zastarevaju. U međuvremenu, jedna od članica SSK-a je i Radojka Trifunović koja je delegirana od Skupštine Republike Kosovo. Vezano za to, gđa. Haxhiu je postavila pitanja: DA li je u skladu sa zakonom rad koji radi u SSP-u i da li je redovna na sednicama SSP-a? Takođe, želim da dodam da sam dobila mnogo kritika za uslovno oslobađanje i najveća kritika se tiče o sumnjama za korupciju, i tražim objašnjenje da li je izvršeno nadgledanje rada i ostalih pitanja. Izdvojeno je oko 400.000 evra za kažnjavanje, bez razloga. Vezano za to, ona je pitala: Da li ste imali neku procenu ili analizu zašto ima toliko mnogo takvih slučajeva kažnjavanja bez razloga? Da li ste preduzeli nešto konkretno ili da li imati jasnu strategiju kako se mogu smanjiti predmeti po Sudovima, jer je i čekanje građana veoma veliko. U međuvremenu, gđa. Haxhiu je razjasnila javno, što se tiče odluke Premijera Haradinaj o platama. Odluku o plati Premijera koja je uticala i na povećanje plata predsedavajućeg SSP-a, gde je rekla da su primili kritike, i da su oni kao poslanici uložili ovu odluku pri Agenciji protiv korupcije i u Ustavnom sudu, zbog, kako je rečeno, nismo za povećanje plata sudijama, tužiocima a tako nešto ne stoji. Mi smo osporili nezakonitu odluku Vlade Haradinaj i izrazili smo spremnost da bilo gde bude imalo pokušaja da se povećaju plate sudijama i tužiocima, kao i civilnim radnicima koji najviše imaju potrebe za povećanje plata, mi ćemo dati doprinos u tom pravcu, ali naravno nećemo podržavati nezakonitu odluku, koja je sad već uložena pri Ustavnom sudu.

Mi smo uzeli zakonski paket za pravosudni sistem, jedan od Nacrta zakona koji se menja je Nacrt zakona o Kosovskom Sudskom Savetu, i da li ste bili obuhvaćeni u izradi ovog Nacrta zakona, ukoliko ne, onda koji je vaš stav za isti? Isto tako, u zadnje vreme smo čuli od ministarstva pravde, da radi na procesu funkcionalnog revidiranja sistema pravosuđa. Koja je vaša uloga kao KSS, u funkcionalnoj reviziji pravosudnog sistema, i u ovom smeru, koji je vaš odnos s ministarstvom pravde? Isto tako predložio bi vam da poštujuete vaš ustavni mandat. U procesu dijaloga, obuhvaćeni su i predsednici KSS i KTS, i u ovom smeru, primili smo nekoliko informacija da imena sudija koji su integrisani sada u pravosudnom sistemu, preporučeni su u tom procesu dijaloga s imenima onih za koje su se formalne procedure razvile, ali jedan od problema za kojeg još nemamo službeni odgovor, tiče se obustave novih predmeta kao i punovažnost apela, to jest prema informacijama i dokumentima koje smo imali pred sobom, u ovom procesu dijaloga je vršeno i priznavanje suđenja paralelnih struktura Srbije na Kosovu, koje su delovale u okviru ustava Srbije. Znači, u ovom procesu su prihvaćene sve presude paralelnih struktura Srbije, a dan danas niko nije uzeo odgovornost pa da kaže, da li je uopšte ovo istina i u ime Komisije za zakonodavstvo, zahtevamo pojašnjenja vezano za ovo. Isto tako, u zadnje vreme, čuli smo za ostavku sudije Nikola Kabašić, da li imate informacija, zašto je došlo do ostavke?

Znam da KSS nije prihvatilo ostavku istog, ali da li imate više informacija o tome zašto je dao ostavku, isto tako da li imate znanja o njegovoj prošlosti? Jer, bilo je glasina, pogotovo od građana koji žive tamo, da je bio deo dešavanja tokom 2000-2001. godine. Na kraju, gđa. Haxhiu postavila je pitanje koji je broj sudija i stručnih saradnika, koji se trebaju vratiti na poslu i isto tako da li je budžet za 2018. godinu dovoljan za KSS?

Nehat Idrizi, odgovarajući na pitanja, rekao je da KSS i KTS imaju zajedničku kancelariju za disciplinsku zaštitu. Ključna nadležnost iste je pokrene disciplinske slučajeve pred komisijom KSS, kada se tiče sudija i pred Komisijom KTS kada se tiče tužioca.

Pre nego što se promeni zakon o KSS, nije bilo roka za zastarelost predmeta, to jest nezavisno da li je sudija prekršio kod etike ili se nepristojno ponašao, disciplinski tužilac imao je pravo, da u trenutku kada bude informisan, da dostavi zahtev za pokretanje postupka. Kasnije, počele su debate vezano za ovo, da li se može primera radi jedan sudija ostaviti, pošto kao krivično delo to je zastarelo a kako ne bi zastarelo disciplinsko delo, na taj način da sudija ne budu taoci za sve te godine, kada god se da disciplinskom tužilaštvu da pokrene postupak i stoga je nadvladalo mišljenje, da ne čekaju oni godinama na predmet, da bilo kada budu zastareli ili da pokrenu isti. Ovo je bio ključni razlog da tužioci budu više delotvorniji, da se ne čeka godinama, ukoliko jedan sudija se neprikladno ponašao ili je prekršio njegov kod etike. Objektivni rok je pet godina, subjektivni je dve, to jest, pet godina od trenutka počinjenog disciplinskog prekršaja, dve godine od trenutka kada se obavesti. Znači, mi kao KSS ili kao disciplinska komisija, nemamo ovu nadležnost ovo je nadležnost kancelarije Disciplinskog tužioca..

Što se tiče pitanja da li neko na različite načine može uticati kod jednog sudije, recimo da se skoriji predmet reši brže, a da predmet koji je godinama tu čeka, onda vas pozivam da ove slučajeve

prestavite pred Kancelarijom disciplinskog tužioca, koja je jedina institucija nadležna da pokrene ovaj postupak. To jest ukoliko se izvršio prekršaj redosleda predmeta i ako je jedan predmet noviji i rešava se brže od drugog predmeta koji godinama čeka, ovde ne postoji jednako tretiranje predmeta, ali niti stranaka. Što se tiče Panela za uslovno oslobađanje i sumnji, mi pozivamo sva lica koja imaju informacije, da ih slobodno dostave. Ovaj panel se nadgleda od strane zastupnika EULEX-a, i dugo vreme i od strane Narodnog Advokata čiji zastupnik isto vrši nadgledanje. Takođe se panel nadgledao i od strane zastupnika Saveta ljudskih prava i sloboda, međutim u međuvremenu, jer kada se održala sednica za glasanje, koliko sam informisan od strane službenika komisije nije se stvorilo pristupa kada se glasalo to jest od strane komisije, jer proces glasanja je zatvoreno pitanje i u tom trenutku zastupnik SZLJPS-a se povukao. Zahtevao sam razjašnjenja i rečeno mi je da im se ne zabranjuje nadgledanje, već im se zabranjuje deo koji se tiče glasanja, jer glasanje je skriveno pitanje, to jest sam proces. Za slučajeve kažnjavanja, bez prava, podigao sam pitanje kao zabrinjavajuće jer u istini ovaj broj raste i iznos isto počinje rasti, ali za mene iznos nije toliko zabrinjavajuć koliko je štetna za lica posledica koju mogu snositi. Rečeno je da negde oko 400 hiljada je iznos koji je nadoknađen za 352 lica koja su se nepravedno kaznila s pritvorom. Aktivnosti koje će biti poduzete, postoji jedinica koja će uzeti sve predmete, da ih razmotri, gde će se vršiti revizija i dostaviće se izveštaj KSS-u, i ukoliko se u istini konstatuje da jedan sudija ima tri ili više predmeta gde su pretrpeli štetu stranke, onda isti se treba predstaviti pred komisijom za procenu učinka i onda ova komisija ima nadležnosti do predloga za razrešenje. Ukoliko jedan sudija dobije nedovoljnu ocenu, onda se treba pokrenuti postupak za njegovo razrešenje.

U međuvremenu, u kontingentu sudija koji su regrutovani, ali i onih koji će biti regrutovani, ali i s podrškom osoblja stručnih saradnika, pravnih službenika, produženi rokovi predmeta će biti smanjeni. Što se tiče ovog dela, imamo potrebu za više sudija i trenutno smo u toku regrutovanja 32 sudija, nakon što budemo izvršili ispunjavanje ovih mesta, sa ovim dodatnim 112 mesta, izvršićemo analizu i videćemo koliko imamo potrebe da povećamo broj bilo sudija bilo pravnih službenika. Što se tiče strategije, pripremamo strategiju s USAID-om, kako da postignemo da smanjimo još više sakupljanje predmeta. Dok, u obuhvatanju nacrtu zakona o KSS, razjasnio je da se delegirao Predsednik komisije za normativna pitanja kod radnih grupa, koje je odredio Ministar pravde, gde istovremeno je bio i predsedavajući radne grupe. Ovde se nadovezuje i funkcionalni sistem u revidiranju pravosuđa, gde smo sarađivali i imali čestu komunikaciju za revidiranje zakonskog paketa pravosudnog sistema. Dijalog je počeo od 2013 – 2015. godine i odugovlačio se do prošle godine, gde se i izvršila integracija. Proces regrutovanja sudija vršio se od strane jedne komisije. U ovoj komisiji je bio i bivši predsednik Vrhovnog Suda, Enver Peci, Valdete Daka i Nebojša Boričić, iz Vrhovnog Suda i dve sudije iz EULEX-a, koji su učestvovali u procesu regrutovanja, proces koji je izvršen u skladu sa zakonodavstvom Republike Kosova. Integrisani su 39 sudija, veći deo u Mitrovici, dok preostali deo u ostalim opštinama gde živi većina srpske zajednice. Za vašu informisanost, postoji sud koji funkcioniše u dva objekta. Na severnom delu, u bivšoj zgradi Okružnog suda, gde su postavljeni sudije krivičnih predmeta to jest, Srbi i Albanci i pomoćno osoblje radi zajedno, i u bivšoj zgradi Jugobanke, postavljeni su sudije građanske oblasti, obeju zajednica i odeljenje za maloletnike.

Što se tiče validnosti odluka koje su donete od strane bivših struktura, ostalo nam je da formiramo jednu komisiju, kako bi se razmotrili svi predmeti, donete odluke, odakle ćemo početi s preporukama. Što se tiče Divizije Apela, s sporazumom se predviđa, dok se ne uspostavi Divizija za Apel, koja je sastavni deo Apelacionog Suda u Prištini i nadležnost ove divizije je da prosledi predmete drugom stepenu koje dolaze iz opština u okružju Mitrovice. Što se tiče ostavke predsednika Osnovnog Suda u Mitrovici, nakon ubistva Oliver Ivanovića, strah je postojao kod obe strane, za Albance koji rade na severu i za Srbe koji rade na jugu, zbog stvorene situacije. Sudije, nezavisno od situacije, nikada nisu prekinuli svoj posao, bili su znači i Albanci na severu i Srbi na jugu, nije uticalo na njihove odnose. U međuvremenu, 22 sudija srpske zajednice obratili su nam se s zahtevom gde su izrazili zabrinutost da ukoliko ode predsednik, može se postaviti u pitanje funkcionisanje ovog suda. Nakon brojnih zahteva podnetih, on se složio da ne da ostavku. KSS, na sednici, nije usvojila njegovu ostavku, s obrazloženjem da se može regulisati proces, s samo-izjavom da se sudije obrate KSS-u i upozoravaju, da se postavlja u pitanje funkcionisanje suda, a mi smo videli kao razumno da se nastavi rad u ovom sudu. Naglašavajući da njihova komunikacija je vrlo dobra, s odličnim međusobnim odnosom. Što se tiče gđe. Trajković. Ranije je bila deo Opštine Leposavić, u međuvremenu je pismeno rekla da u trenutku kada je izabrana, nije se tamo zaposlila i trenutno nemamo informacije da igde radi. Na sastancima učestvuje ali nije redovna.

Hajdar Beqa, rekao je da ipak, imajući u vidu ulogu koji igra pravosudni sistem i u bezbednosti, ali i u integrisanju zemlje, ovaj izveštaj je pravedan odražaj i dostignuća u pravosudnom sistemu, ali i izazova kojih ima. Ako uzmemo rad Saveta, vidi se je imalo dosta aktivnosti, doneli su 379 odluka i dosta sam optimista da su te odlike odigrale svoju delotvornu ulogu na sudove, gde se vidi u odnosu na 2016. godinu da ima napretka, jer u 2017. godini postoji smanjenje opšteg broja predmeta na 22.8 odsto, iako je ovo nedovoljno. Isto tako, smatram, da moramo razmotriti mogućnosti povećanja osoblja i sudija, kako bi se rešili ovi problemi. Za pohvalu je i integrisanje pravosudnog sistema, na severnom delu Republike Kosova, na osnovu sporazuma koji je postignut u Briselu. Mislim da se treba gledati zakonski put da se obuhvate i ostale zajednice tu, a ne samo srpska zajednica. Što se tiče saradnje u pravosudnom sistemu, videli smo da angažovanje novog ministra je postiglo da bude bolji budžet za ovu godinu, u odnosu na prethodnu, što smatram da je dobra procena, ali kao ključni izazov jeste kašnjenje u rešavanju predmeta. Razmatranje svih predmeta, pogotovo onih građanskih, gube smisao, što smatram da se treba povećati nadgledanje ili kontrola da li će se rešiti prema dostavama u pisarnici. U međuvremenu postoje glasine da su se predmeti 2014. godine razmotrili pre onih 2012. godine, nisu se razmotrili, jer neki se mogu uzeti na razmatranje jer imaju dokaze za brže rešavanje dok neki ostali mogu i kasniti. Ali g. Beqa je postavio pitanje, kašnjenje predmeta, da li utiče, i da li je problem mali broj sudija, ili možda što je budžet mali? Takođe bi bilo dobro preporučiti što možemo učiniti kao komisija i kao parlament, jer smo zainteresirani za pružanje podrške pravdi, posebno sudovima. Dalje, g. Beqa je rekao da je, u stvari, pravosudni sistem glavna slika države, ako imamo efikasan pravosudni sistem.

Nehat Idrizi, rekao je da je veliki izazov da se reše predmeti u razumnom roku i ovde verujem je i poverenje javnosti u nezadovoljavajućem nivou. Ima i slučajeva kada kasne i same sudije, ili su podlegli disciplinskom postupku, ima i slučajeva kada su i predloženi za razrešavanje. Zakon im dopušta da kada sudija dođe do trenutka razrešenja, daje ostavku i ne može se razviti niti jedna vrta postupka. Možda, je dobra šansa da i vi poslanici pogledate tu mogućnost, pošto sudije imaju mogućnost davanja ostavke. Ne izbacuje se mogućnost da sudije, zbog negiranja i ne delotvornosti, ne beže od toga i to može biti subjektivna slabost. Ukoliko stranka, nakon nekoliko godina izgubi jedno pravo, jer ste naveli efekat, i nema delotvornosti ta sudska odluka, ako prođu nekoliko godina, faktično stanje se može promeniti i to postaje nebitno, a baš zbog toga ovo postaje veliki izazov za kojeg se mi moramo angažovati da se predmeti reše u razumnom roku. Jedna od aktivnosti koju smo poduzeli, jeste povećanje broja sudija, ispunjavanje slobodnih pozicija i povećanje broja pomoćnog osoblja s stručnim saradnicima i pravnim službenicima. Nije dovoljno samo povećanje broja, već sudije trebaju biti što delotvorniji u ovom smeru.

Korab Sejdiu, rekao je da u Skupštini, u toku je Nacrt zakon o sudovima. Osim, nekih drugih inicijativa koje će uticati pozitivno na pravosudni sistem u zemlji, planirao sam da između ostalog predložim najmanje dva amandmana u ovom zakonu, i ako verujem, da broj konačnih amandmana koje ću da predložim, biti veći, ukazujući na ove predloge.

Član 34 NZ- da se amandamentuje tako da zakonski obavezuje svakog sudiju da ima najmanje jednog stručnog saradnika, koji je glavni problem u svim nivoima.

Član 30 i NZ- da se amandamentuje posebnim članom u prolaznim odredbama, tako da ima hitno povećanje od 25% plate za sudije, do usvajanja posebnog zakona koji čini nivezlizaciju plata u javnom sistemu, u kom slučaju, će stupiti u funkciji član 30 NZ, koji je predložen. Ovaj predlog je obrazloživ, jer Premijer je potvrdio budžetske kapacitete za za znatno povećanje, donoseći odluku za povećanje plate, stoga ovo povećanje je lakše, i više upravljajući. Takođe, je u skladu sa namerom Vlade, da se dostojanstveno tretiraju sudije.

Poslovnik Skupštine daje Komisiji za zakonodavstvo nadležnost da “razmatra pravosudnih pitanja na Kosovu” kao i “sprovođenja primene zakona usvojenih od strane Skupštine Kosova”. U okviru ovih nadležnosti koje ima ova komisija, želeo bih da naglasim napomene kao pod sledećem, u vezi nepotpunog ili delimičnog ne primenjivanja nekih zakonskih odredbi od strane sudija koji rade u pravosudnom sistemu Republike Kosova, počevši od zaklona o parničnom postupku :

Članovi 400-410 ZPP, jasno određuju proceduru za pripremno ročište, što se u stvari, nadovezuje i sa načelom ekonomičnijeg postupka i ekspeditivno rešavanje predmeta pred sudom. Vrlo je jasno, da jedan veliki broj sudija u potpunosti ne primenjuju ove zakonske obaveze, pri čemu, nedostaje ekspeditivno adresiranje predmeta, što stvara nepotrebna kašnjenja u rešavanju predmeta.

Članovi 197, 200 i 201 ZPP, bavi se pitanjem kada Apelacioni sud treba sam odlučiti ili vratiti predmet na ponovno suđenje u prvo stepenom sudu. Nažalost, jedna analiza slučajeve kojim se bavi Apelacioni sud, predstavlja kontinuirano i hronično kršenje ovih odredba, nakon čega se velika većina predmeta vraća na nepotrebno odlučivanje, i kada Apelacioni sud može sam odlučiti. Ovo oštećuje stranke, stvara nepotrebna kašnjenja, stvara dodatni posao i nepotrebno opterećuje

resurse sudova. Dakle, ove odredbe ZPP, kao što je gore navedeno, ne sprovode se u skladu sa tekstom i svrhom zakonodavca.

Što se tiče kodeksa o krivičnom postupku, Član 463 i ZKPK daje krivičnom sudiji pravo da donese odluku o imovinsko pravnom zahtevu oštećene stranke. U većini slučajeva, skoro uvek, krivični sud upućuje stranku u građanskom sporu, stvarajući dva ili više predmeta iz jednog predmeta. Takođe, dostavlja predmete od jednog sudije koji vrlo dobro zna slučaj i može odlučiti o imovinsko pravnom zahtevu, do drugih sudija koji trebaju analizirati slučaj od početka gubeći efikasnost. Prema tome, diskreciono pravo koje se daje krivičnom sudu, se zloupotrebljava i član 463 ZKPK ne sprovodi se, kao što je predviđeno do strane zakonodavca. Takođe, zakon o upravnim sporovima: Član 42.3 ZUS dozvoljava Upravnom departmanu da sam odlučuje za slučaj u upravnom postupku, dakle da sam donosi odluku. U upravnom departmanu postoji praksa koja potpuno ignoriše ovu diskreciju a svi predmeti se prvobitno vraćaju na ponovno odlučivanje ili samo odlučivanje, samo kada nema pravo da vrati na ponovno odlučivanje. Stoga, u svim slučajevima dešava se igra stolnog tenisa sa građanima gde sud odlučuje da se vrati za ponovno odlučivanje u upravu i građanin je zlostavljen, kreće se u upravnom postupku i upravnom sporu godinama, kada se celi slučaj može završiti prvim putem, pred sudom. Ovo potpuno nepoznavanje ove odredbe od strane suda je i kršenje člana 31 Ustava i člana 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima, koje zagaranjuje pravedno i nepristrasno suđenje, u razumnom roku. Dakle, ignorišući ovu diskreciju da sam sud odluči, kada ima sve informacije, zloupotrebljava građane, odugovlači proceduru, opterećuje sudove i administraciju sa dodatnim predmetima i uskraćuje ekonomičnost postupka. Iznad svega, krše se ljudska prava, koja su zagaranтована građanima Republike Kosova. Član 46 ZUS daje mogućnost upravnom departmanu, da nadoknadi štetu. Čak i ovde, to se ne dešava, skoro nikada i stranke se stalno upućuju u građansku parnicu, stvarajući dva ili više predmeta iz jednog predmeta i to tek nakon što je završen stolni tenis sa građaninima. I nakon 8-9 godine ili više, građanin mora podneti tužbu u opštem departmanu, gde će najverovatnije čekati 3-4 godine, sam da bi pokrenuo građansku parnicu. Takođe, šalju slučajeve od sudije koji dobro poznaju stvar i može lako odlučiti o naknadi štete, kod drugih sudija da analiziraju slučaj od početka gubeći efikasnost. Šta više, uklanja odgovornost administracije, jer su šanse da se predmet završi, jedan deo nezakonitih donosioca nisu u poziciji ili u životu. Prema tome, diskreciono pravo koje se daje upravnom sudu, se zloupotrebljava i član 46 ZUS se ne sprovodi, kao što je predviđeno od zakonodavca.

Kada bi se ove odredbe sprovele od strane sudova, kako je to zamislio zakonodavac, smatram da bi oni takođe imali direktan uticaj i na smanjenje akumuliranih predmeta. Ali što je najvažnije, postupali bi sa građanima dostojanstveno, razmatrali bi slučajeve građana brže, ne bi kršili prava građana na pravično i nepristrasno suđenje, i iznad svega, počeli bi vraćati poverenje u pravosudni sistem.

Nadam se da ćete uzeti u obzir ove zabrinutosti koje sam pokrenuo i preduzeto konkretne korake za podizanje svesti sudija koji su odgovorni za pravne obaveze koje imaju u skladu sa zakonodavstvom kojim sam se danas bavio. Predlozi, kao što je gore navedeno, smatram da će imati direktan uticaj na smanjenje predmeta i povećanje kapaciteta sudija, da bi se što više adresirali predmeti na kvalitetan način.

Tokom mog mandata, pravosudni sistem će imati snažnog saveznika u Skupštini, ali u isto vreme, očekujem da shvatite ozbiljno primedbe koje će se dati pravosuđu za vreme mog mandata m, unutar nadležnosti koje imamo.

Nehat Idrizi, Što se tiče pitanja preseljenja na osnovu statičkih podataka koje imamo , nekih 80 posto slučajeva , u drugo stepenom sudu, ukidaju se predmeti i vraćaju se na ponovno suđenje i slažem se sa ovim pitanjem koje ste postavili. Na osnovu Krivičnog zakonika i kodeksa parničnog postupka , Apelacioni sud ima pravo dva puta da vrati predmet, ali bi bilo dobro da ga vrati samo jednom , da drugi put odluči sam i sa ovim ograničenjem smanjuje se odugovlačenje postupka. Kada postoje dokazi, sudija treba da odluči i o imovinsko pravnom, zahtevu . Što se tiče zakona o upravnom sporu ,sudija ne sme odlučiti na osnovu prakse, ukoliko je zakonom određeno kako bi se trebalo odlučiti, jer praksa pada. Mi smo napravili akcioni plan i odredili smo prioritet da se ovi slučajevi odlučuju u najkraćem mogućem roku, jer najviše pritužbe imamo u odugovlačenju predmeta po sudovima.

Arben Gashi, rekao je da na osnovu izveštaja koji sam video, nisam pronašao statičke podatke koji se odnosi na pravosudni sistem i na osnovu tih statistika napravljena je komparativna analiza sa drugim zemljama. Koliki je broj sudskog osoblja i ne sudskog osoblja na Kosovu na 100 hiljada stanovnika? Takođe, me interesuje da znam broj rešenih predmeta po sudijama i broj predmeta svakog sudije . Takođe, da li ste napravili analizu da vidite koji sudija radi ili ne radi? Ako uzmemo zemlje regiona, broj sudija na 100 stanovnika imaju 40-50 sudija, a u zemljama Evropske unije ima 15-20 sudija. Dalje , g. Gashi je rekao da bi takva analiza pravosudnog sistema morali biti urađena kako bi se pronašla ispravna dijagnoza problema ,jer će nam biti mnogo lakše pronaći rešenje . Isto tako, koliko slučajeva se ukidaju jednom sudiji, jer ako je procenat visok , onda on ne obavlja posao.

Nehat Idrizi, rekao je da sudije iz svake oblasti , na kraju meseca, podnesu pisani izveštaj o tome koliko predmeta je završeno u roku od mesec dana, ali i Apelacioni sud kada izdaje izveštaj, zna kojem je sudiji ukinut predmet. Osnovni sud u Prištini i Apelacioni sudu su najviše opterećeni predmetima u odnosu na druge sudove, tvrdeći da jedan sudija u građanskom predmetu u Prištini ima negde oko 1000 predmeta. Dalje , g. Idrizi je rekao da će u pismenom obliku poslati najdetaljniji izveštaj, sa potrebnom statistikom.

Igor Simiq, se zahvalio na procesu integracije sudija na severu . Nije bilo nikakvih problema u prethodnom periodu, kada je ovaj proces počeo , ali je činjenica da pošteni građani nikada neće imati problema ni sa sudstvom, ni sa policijom. Predloženo je da starim predmetima i koliko je u pitanju posredovanje i arbitraže i da li prihvatamo neke projekte USAID-ove, projekte rešavanja sporova, kako bi olakšali rad sudova.

Nehat Idrizi, je rekao da uz pomoć nekoliko projekata USAID-a i UNDP-a, poduzimamo neke aktivnosti kako bi se veliki broj predmeta rešio posredovanjem , jer se i sudovi oslobađaju od opterećenosti predmeta. Posredovanjem, su stranke zadovoljne, dobija se na vremenu i nema odugovlačenja u predmetima , ali je i snaga odluke ista kao sud. Što se tiče arbitraže , imamo ekonomski departman, u okviru Osnovnog i Apelacionog suda a to zavisi od volje biznisa u procesu da li žele da reše sudskim pute mili putem arbitraže. Mi nemamo tačnih podataka o tome koliko stranaka je želelo da reši svoje slučajeve, putem arbitraže.

Nezir Çoçaj, rekao je čestitam vam na obavljenom poslu i na osnovu podataka koje ste naglasili, očigledno je da je bolji od prethodne godine . I činjenica da su izabrani 52 sudije, u međuvremenu je izbor i 37 drugih sudija i objavljivanje konkursa za 112 osoblja, znatno će ublažiti nedostatak osoblja koje je preovladavalo u radu pravosuđa, što će poboljšati rešavanje predmeta u sudovima. Jedan predmet, da li može imati nekoliko brojeva i da li su uključeni ovi predmeti u broj 273 hiljada predmeta? Isto tako, kriterijumi za ocenjivanje performanse sudija koje je određeni od komisije ili Sudskog saveta Kosova , na način da svaki sudija ima odgovarajuću ocenu performanse rada za svakog sudiju.

Nehat Idrizi, objasnio je da 50% predmeta, su predmeti za prekršaje, koji povećavaju ovaj broj. Svake godine 1/3 sudija će se podvrgnuti procesu ocenjivanja performanse. Ove godine su 53 sudija za procenu performanse. Kriterijumi su određeni zakonom i pravilnikom a najmanja mera je obaveza, dodatna obuka i najoštrija mera je predlog za razrešenje.

Predsednica pitala je o prenesenim predmetima EULEX-a, da li imaju dovoljno kapaciteta da se bave ovim slučajevima , takođe i sa predmetima korupcije koji predstavljaju problem, i šta više, apsurdno je reći da se borimo protiv korupcije , jer je uspostavljen uslov za liberalizaciju režima viza, dok se mi moramo boriti protiv korupcije , zbog vladavine prava i interesa građana. U većini slučajeva, postoje uslovne kazne , ali je zabrinjavajuće da ovi slučajevi zastarevaju i da li je bitno preispitati zakonski paket protiv korupcije i konkretnije teret dokazivanja ,koje sa trenutno odnosi na tužioca , ali možda bi bilo dobro da se zameni, da teret dokazivanja ostan na okrivljenog, gde on treba dokazati gde je stvorio imovinu.

Agim Maliqi, u vezi pitanja koji postavila gđa. Haxhiu, mi kao komisija ne možemo da intervenišemo u odlučivanju sudija , na način rešavanja predmeta. Od 212 predmeta, koji su rešeni prošle godine, 35 su izrečene kazne zatvora , 42 na novčane kazne, 32 na uslovne kazne ili alternativne kazne , 53 slučajeva sa oslobađajućom presudom, 12 odbijenih slučajeva i 37 slučajeva obustavljanje krivičnog postupka. Zastarele predmete nismo evidentirali za slučajeve korupcije.

Bahrim Shabani, uznemirenost g. Shabani je da nije bio nijedan od redova drugih zajednica imenovan za sudiju ili tužioca u sudu ili tužilaštvu , kao deo integracije u severu . On je pitao da li je ovaj deo Briselskog sporazuma, tvrdeći da druge zajednice diskriminirane i izostavljanje tokom ovog procesa. Isto tako , od 37 pozicija za sudije , 7 pozicije su za zajednice, da li ste predvideli da u ovih 7 pozicija ima i iz bošnjačke i goranske zajednice?

Nakon diskusija, Komisija je odlučila da sačeka i dopunske izveštaje a zatim da dostavi Skupštini izveštaj Sudskog Saveta.

4. Razmatranje izveštaja sa amandmanima Funkcionalne komisije o Nacrt zakonu br. 06/L-039 o geološkoj službi Kosova

Predsednica predstavila je za razmatranje izveštaj sa amandmanima Funkcionalne komisije o nacrt zakonu br. 06/L-039 o geološkoj službi Kosova i pozvala članove komisije da se izjasne oko primedbi.

Pošto nije bilo primedbi, predsednica je konstatovala da komisija jednoglasno je donela ovu:

Preporuku

1. Nacrt zakon br. 06/L-039 o geološkoj službi Kosova i predloženi amandmani su u skladu sa Ustavom i primenjivim zakonom.
2. Nacrt zakon i predloženi amandmani mogu se proslediti Skupštini za razmatranje i usvajanje

5. Razmatranje izveštaja sa amandmanima Funkcionalne komisije o Nacrtu zakona br. 06 / L-034 o izmenama i dopunama Zakona br. 04 / L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju, sa izmenama i dopunama Zakona br. 04 / L-115 i Zakona br. 05 / L-080

Predsednica – podnela je na razmatranje izveštaj sa amandmanima Funkcionalne komisije za Nacrt zakona br. 06 / L-034 o izmenama i dopunama Zakona br. 04 / L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju, sa izmenama i dopunama Zakona br. 04 / L-115 i Zakona br. 05 / L-080 i pozvala članove komisije da uzmu reč, ako imaju bilo kakve primedbe.

Arben Gashi, - rekao je da nije dobra praksa da se nacrti zakona po 2-3 puta budu izmenjeni i dopunjeni, jer se stvara konfuzija kod sprovođioca zakona. Takođe pitanje privatizacije je osetljivo u aspektu njegovog upravljanja i funkcionisanja, posebno za svrhu nacrta zakona

Korab Sejdiu, - ako odobrimo ovaj izveštaj, treba odobriti one amandmane koji imaju podršku Funkcionalne komisije, a ne one koji nemaju podršku. Takođe je u ovom zakonu član koji daje agenciji pravo da naloži policiji zahtev da preduzme akciju, što mislim da je kršenje ustavnih prava koja sudije imaju za pravično suđenje, pošto policija deluje samo prema sudskom nalogu i tužilaštvu.

Nakon diskusija, *predsednica je ustanovila da je komisija sa, dva glasa za, od g. Hajdar Beqa i g. Bilall Sherifi, jedan protiv od gđe. Albulena Haxhiu i tri uzdržana od g. Bahrim Shabani, g. Arben Gashi i g. Korab Sejdiu, donela ovo:*

Preporuka

1. Komisija ne podržava izveštaj sa amandmanima na Nacrt zakona br. 06 / L-034 o izmenama i dopunama Zakona br. 04 / L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju, sa izmenama i dopunama Zakona br. 04 / L-115 i Zakona br. 05 / L-080.

6. Ostalo

Predsednica, - dana 2.3.2018, komisije je sazvala vanrednu sednicu, ali nije bilo kvoruma, da bi raspravljali o kršenju Poslovnika Skupštine od strane predsednika Skupštine.

Članovi komisije, koji nisu su bili prisutni u vanrednoj sednici, rekli su da zahtev za vanredno zasedanje nije imao potrebnu hitnost.

Takođe je diskutirano i u nacrtu Poslovnika Skupštine, što nije tema dnevnog reda na narednoj sednici i razlog je što još uvek postoje neka pitanja o kojima trebamo raspravljati i ako ne postoji sporazum između parlamentarnih grupa, ostaće sadašnja Uredba.

Sednica je završena u 13:30. časova

Pripremio:

Pomoćno osoblje komisije.

Predsednica komisije,

Albulena Haxhiu